

prejudecățile sale spune, de obicei, că a asistat la un miracol, al cărui beneficiar special a fost, se subînțelege, el însuși. Nu, cu mine nu s-a petrecut un miracol; s-a petrecut, cred, ceva mult mai important: am înțeles. Am înțeles cum un om asemenea cu mine, doar că actor de meserie, se poate identifica într-atât cu un alt om asemenea cu el, doar că poet de meserie, încât, rostind cuvintele aceluia, să mă facă să simt că ele mi-ar fi putut aparține. Am înțeles cum un om se poate goli de sine, lăsându-și ființa vizibilă să se umple cu gândurile și vorbele altui om, până la a mă face pe mine, privitorul-ascultător, să nu mai știu, în răstimpul unei clipe nebunești, care dintre ei îmi stă în față. Am înțeles, în timp ce o priveam pe Leopoldina Bălănuță, nu declamând, nu recitând „din” Nichita Stănescu, ci spunând, **vorbind** Nichita Stănescu, cât de neomenește generos, și umil, și atotputernic poate fi un actor adevărat, unit, pe scenă, cu un poet adevărat. Și mi-a părut rău, mai mult de-o clipă, că actorii adevărați și poeții adevărați nu trăiesc altundeva decât noi, într-un turn de fildeș, într-un castel din Spania ori poate numai pe scenă și în cărți, acolo unde ar putea rămâne mereu neomenește de generoși, și de umili, și de atotputernici.

ALICE GEORGESCU

Plângând cu lacrimile poetului

Nu-mi face plăcere s-o recunosc, dar nu sunt o admiratoare prea înfocată a genului liric. Am, desigur, câțiva „poeți preferați” – puțini și, cu o singură excepție, dintre aceia socotiți, îndeobște, „minori”. Cu atât mai abitir nu sunt o admiratoare a recitalurilor de poezie; mi se pare că, spuse pe scenă de către un actor, toate versurile, oricât ar fi ele de gingașe ori de profunde, capătă cumva cadența moralizator-mobilizatoare pe care nu o suportă decât speciile create anume spre a fi declamate în auzul maselor. Pe scurt, prefer poezia în lectură proprie și actorii în roluri propriuzise.

De aceea, am privit invitația Teatrului Mic la **Respirări cu Nichita Stănescu**, reprezentație jubiliară prin care Leopoldina Bălănuță își începea **pe scenă** cel de-al 61-lea an din viață, mai degrabă ca pe un prilej de a participa, aplaudând, la sărbătorirea unei actrițe pe care o admir și o stimez; interesul, personal și profesional, pentru ceea ce urma să se întâmple acolo **ca spectacol** era, mărturisesc, destul de firav.

Dar...

În asemenea cazuri, cel ce dorește să facă **mea culpa** fără a abdica totuși de la

BUCURII ÎNTÂMPLĂTOARE

– convorbire cu Cătălina Buzoianu –

Când Cătălina Buzoianu spune că nu își concepe viața în afara teatrului, nu face o profesiune de credință, ci descrie o realitate. Pentru autoarea atâtor spectacole (unele frumoase, altele adevărate, iar cele mai multe având frumusețea adevărului), teatrul este un mod de a trăi, exprimat și în lucruri atât de personale ca felul ei de a se îmbrăca sau modalitatea de a transforma micul apartament de la ultimul etaj într-un decor specific. Ea percepe teatral scurgerea vieții, mișcarea esențelor în jocul aparențelor, necesitatea de a decopera mereu straturile care sufocă pulsivitatea reală a sentimentelor și a gândurilor. Lucrează foarte des dramatizări, pentru că materia bogată și mai puțin construită a prozei permite, ba chiar impune o structură arborescentă a spectacolului, fără ca cineva să poată vorbi despre trădarea dramaturgului.

Spectacolele ei se desfășoară aproape întotdeauna la răscrucea multor planuri, oferind itinerarii complicate, dar la capătul lor se află răsplata descoperirii. Regizorarea nu este un ghid comod și complezent, ci un tovarăș de drum veșnic preocupat de frumusețea cărărilor pe lângă care a trecut și pe care nu le-a străbătut. Sentimentul ei de neliniște se transmite și nu arareori – într-un mediu atât de sensibil și de vulnerabil cum este o echipă de teatru – el capătă aparența ostilității. Însă cei

care știu și pot să-i rămână alături pe tot parcursul au satisfacția unei întâlniri artistice decisive.

Cătălina Buzoianu este la fel ca spectacolele ei: complicată, dezvăluind cu simț al gradării și al litotei credința, eternele tristeți și bucurii întâmplătoare

■ **Când ți s-au înmănat premiile Festivalului „Caragiale” – pentru cel mai bun spectacol și pentru regie – ai spus că se împlineau exact 25 de ani de când ai debutat, tot cu Pescărușul, la Teatrul Național din Iași.**

■ În 1969. Premiera de atunci a fost exact în ziua când s-a prezentat spectacolul la festivalul din 1994.

■ **Vreau să-ți amintesc un citat din Pescărușul: „În ceea ce facem noi, ori că am juca pe scenă, ori că am scrie, principalul nu e gloria, nu e strălucirea, ci puterea noastră de a îndura. Să știi să-ți porți crucea și să-ți păstrezi credința”. Cum ai evoluat tu față de această replică?**

■ Atunci era o replică importantă în general, acum inevitabil am ajuns s-o înțeleg. Radu Penciulescu m-a sfătuit să mai pun o dată spectacolul, după ce voi fi împlinit 40 de ani, și l-am ascultat. Nu prea pot vorbi despre glorie, că nu a fost; strălucirea a fost eterneră. Putem vorbi despre credință. Dar în credință încape atâta disperare, și atâta renunțare, și atâta